

ขมิ้นชันพันธุ์ตรง 1

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Curcuma longa* L.

ชื่อสามัญ: Turmeric/Curcuma, ขมิ้นชัน

ประวัติ

ปี พ.ศ. 2541-2549 ศูนย์วิจัยพืชสวนตรง ได้นำหัวขมิ้นชันจากศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร จำนวน 6 สายต้นที่ผ่านการคัดเลือกกว่าเป็นสายพันธุ์ดีมาปลูกในแปลงทดลอง และได้รวบรวมหัวพันธุ์ขมิ้นชัน (ชาวบ้านเรียก ขมิ้นทอง) จากบ้านเขาคาหนอง ตำบลท่าทองหลวง อำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา (ขมิ้นชันสายต้น T11) และในเขตพื้นที่ใกล้เคียงอีก 5 สายต้นนำมาปลูกและคัดเลือก โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกว่าต้องมีสารสำคัญเคอร์คูมินอยด์สูงกว่า 8 เปอร์เซ็นต์ มีน้ำมันหอมระเหยสูงกว่า 7 เปอร์เซ็นต์ และให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า 2 ตันต่อไร่ ซึ่งขมิ้นชันพันธุ์ตรง 1 หรือ ขมิ้นชันสายต้น T11 ได้ผ่านหลักเกณฑ์การคัดเลือก คือ ให้สารสำคัญเคอร์คูมินอยด์เฉลี่ย 10.62 เปอร์เซ็นต์ น้ำมันหอมระเหยเฉลี่ย 7.99 เปอร์เซ็นต์ เนื้อในเหง้ามีสีเหลืองส้ม สรุปการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2550 รวมระยะเวลาการวิจัย 10 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

มีลำต้นอยู่ใต้ดินและมีแขนงออกเป็นแงะ ขนาดหัวแม่ 3.9x5.4 เซนติเมตร น้ำหนัก 29.58 กรัม ขนาดแงะ 2.06x8.57 เซนติเมตร น้ำหนัก 16.50 กรัม สีเนื้อในเหง้าสีเหลืองส้ม ลำต้นสูง 0.55-1.0 เมตร เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 8-11 เดือน ให้น้ำหนักสดเฉลี่ย 2.23 ตันต่อไร่ จัดเป็นพืชที่มีศักยภาพทางการตลาดทั้งการบริโภคสดโดยเฉพาะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อใช้เป็นยาสมุนไพร อาหารเสริม เครื่องสำอางและอาหารสัตว์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตหัวสดในภาคใต้ประมาณ 2.23 ตันต่อไร่
2. มีสารสำคัญเคอร์คูมินอยด์เฉลี่ย 10.62 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพรไทย 112.4 เปอร์เซ็นต์และสูงกว่ามาตรฐานการซื้อขาย 32.75 เปอร์เซ็นต์ มีน้ำมันหอมระเหยเฉลี่ย 7.99 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ามาตรฐานยาสมุนไพรไทย 33.17 เปอร์เซ็นต์ และสูงกว่ามาตรฐานการซื้อขาย 14.4 เปอร์เซ็นต์ และมี ar-turmerone 47% (เก็บเกี่ยวขมิ้นชันที่อายุ 11 เดือน)
3. เนื้อในเหง้ามีสีเหลืองส้ม หรือ Orange Group 28 B โดยใช้แผ่นเทียบสีของ The Royal Horticulture Society (RHS)

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในดินร่วนปนทราย ระบายน้ำดี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27-33 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 81 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,800-2,000 มิลลิเมตรต่อปี

ข้อจำกัด

ไม่ควรใช้หัวพันธุ์ที่มาจากแหล่งที่เป็นโรคโคนเน่า

วันที่รับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตร แนะนำพันธุ์ เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2551 และเป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนเลขที่ 021/2552 เมื่อ
วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2552